

in sočustvovanje z revnimi. Ne zdi se mi nepomembna opomba nekega njegovega življenjepisca, da Gregorčič nikoli ni imel tistega pravega počitniškega življenja, kakor ga imajo drugi dijaki; saj je bil vedno brez denarja, ker mu ga starši niso mogli dati.⁵⁹ Njegov svetovni nazor, zasidran v tradiciji domače hiše, je dobil trdne opore zlasti še v šoli in v malem semenišču, čigar gojenci so se pripravljali na bodoči duhovniški poklic.

Kljub vsemu temu pa Gregorčiču po končani gimnaziji odločitev ni bila lahka. Na eni strani ga je vabil študij klasične filologije, za katerega se je bil odločil že mnogo prej, na drugi želja staršev, posebno matere, naj stopi v semenišče. Če bi se odločil za prvo pot, potem je bila pred njim pot revnega študenta, ki se mora sam neprenehoma boriti za vsakdanji kruh, saj bi ga domači pri najboljši volji ne mogli podpirati. Z bogoslovjem bi ta skrb odpadla, prišel bi kmalu do kruha in tudi svojim bi v duhovskem poklicu najlaže pomagal. Pa tudi erotično čustvo, ki se je v zastrti obliki javilo v Iskricah domorodnih, je nemara bilo že tako močno, da ga je opozarjalo na nesoglasje med lastno naturo in celibatom, čeprav se to čustvo najbrž še ni dvignilo do zavesti s tisto silovitostjo kot pozneje.

Po daljšem duševnem boju⁶⁰ se je Gregorčič odrekel klicu svojega srca in se uklonil materini želji. V tej usodni odločitvi ni samo izvor vse Gregorčičeve življenjske tragike, ampak tudi glavno gibalno njegove najosebnejše, najtrajnejše in za nas najdragocenejše lirike, to je one, ki je nastala ponajveč v zvezi z Dragojilo Milek.

Mladika II. l., str. 360. — " SN 24. XI. 1906/270. — " SBL I., 252.

Mitja Šarabon

Tam

Zame ni nikjer več mesta,
kjer duhá bi si spočil;
v tem me svetu vsaka cesta
vodi le do gnilih njiv.
Dà, iz njiv bo rast pognala;
pa jo spet nekdo bo žel,
spet bo njiva v gnitje pala,
spet iz nje bo vstal plevel.

Jaz želim si klasov zlatih,
ki se ne poležejo,
jaz želim si rož košatih,
ki jih ne porežejo.
Stopil bom v nebá vrtove,
kjer cvetlicam večno rast
dala roka je Jehóve.
Tam bom rasel v Božjo čast.